

STAROSTA DZIERŻONIOWSKI

Rynek 27, 58-200 Dzierżonów
tel. (074) 832-18-64, 832-52-00, fax (074) 832-18-60
<http://www.pow.dzierzonow.pl>, e-mail: gkosowski@pow.dzierzonow.pl
NIP: 882-212-54-82, REGON: 890717817

Dzierżonów, 2025-04-01

OR.1712.2.2025

W P L Y N Ę Ł O	
BIURO RADY POWIATU DZIERŻONIOWSKIEGO	
2025 -04- 0 1	
L. dz.	
Ilość załączników <i>lnt</i>	.....
Podpis <i>Tomasz Mitraszewski</i>	.....

Pan
Jacek Grzebieluch
Przewodniczący Rady Powiatu
Dzierżoniewskiego

Pan
Tomasz Mitraszewski
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

W związku z przeprowadzoną w dniach 12.02.2025r. - 26.02.2025r. kontrolą kompleksową Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Dzierżoniewskiego u Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Dzierżoniewie oraz w Wydziale Bezpieczeństwa i Spraw obywatelskich Starostwa Powiatowego w Dzierżoniewie przedstawiam stanowisko w sprawie sformułowanych wniosków pokontrolnych ujętych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 19 marca br.

Ad 1.

Powiatowy Rzecznik Konsumentów dotychczas rozpoczynał i kończył pracę w godzinach zgodnych z godzinami urzędowania Starostwa Powiatowego w Dzierżoniewie, udzielając porad klientom niezależnie od godzin wyznaczonych na ich przyjmowanie.

Zgodnie z wnioskiem pokontrolnym skierowanym do Starosty przez Komisję Rewizyjną, w najbliższym czasie zostaną wprowadzone zmiany w godzinach przyjmowania klientów przez Powiatowego Rzecznika Konsumentów w następujący sposób:

- poniedziałek 7:30-15:30
- wtorek 7:30-16:30
- czwartek 7:30-15:30
- piątek 7:30-14:30

Ad 2.

Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616) stanowi w art. 39, że zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumenta wykonuje powiatowy rzecznik praw konsumentów. Celem utworzenia tej instytucji było zaangażowanie samorządu terytorialnego w ochronę konsumentów. Podkreślenia wymaga fakt, że w każdym powiecie może być ustanowiony tylko jeden rzecznik konsumentów. Nie jest także możliwe utworzenie stanowiska zastępcy rzecznika, powierzając mu kompetencje samego rzecznika. Obecnie jedyna legalna

STAROSTA DZIERŻONIOWSKI

Rynek 27, 58-200 Dzierżoniów
tel. (074) 832-18-64, 832-52-00, fax (074) 832-18-60
<http://www.pow.dzierzoniow.pl>, e-mail: gkosowski@pow.dzierzoniow.pl

NIP: 882-212-54-82, REGON: 890717817

możliwość zastępowania rzecznika konsumentów to umowa na zastępstwo tylko w razie długiej nieobecności. (wyciąg z: artykułu LEX, Aleksander Maziarz, opublikowano ST 2012/6/62-69 – <https://sip.lex.pl/#/publication/151145215/maziarz-aleksander-zadania-samorzadu-terytorialnego-w-zakresie-ochrony-praw-konsumentow?cm=URELATIONS>).

Rzecznik nie jest organem administracji publicznej, nie można zatem skorzystać z art. 268a k.p.a. na mocy którego organ administracji publicznej może upoważnić pracowników kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu.

Informacja wywieszana na drzwiach rzecznika podczas jego nieobecności informuje, że w przypadku pilnych spraw, poradnictwo konsumenckie i informacje w zakresie ochrony interesów konsumentów można uzyskać pod następującym numerem telefonu: Infolinia konsumencka: 801 440 220 lub 222 66 76 76, poradydlakonsumentow.pl.

Ad 3.

Kontrola audytu wewnętrznego w Biurze Powiatowego Rzecznika zostanie zaplanowana zgodnie z harmonogramem prac Audytora Wewnętrznego na 2026 rok.

Ad 4.

Ewidencja wpływu spraw do Biura Powiatowego Rzecznika Konsumentów jest odzwierciedlana w elektronicznym obiegu dokumentów el-Dok. W celu większej przejrzystości porady udzielane przez Powiatowego Rzecznika Konsumentów będą potwierdzane przez konsumentów swoim podpisem lub numerem telefonu, z którego dzwoni konsument, w zależności od kanału udzielanej porady.

Ad 5.

Biuro Powiatowego Rzecznika Konsumentów jest nadzorowane jak każdy wydział Starostwa Powiatowego w sposób ciągły. Zauważyć należy, że w okresie podlegającym kontroli przez Komisję Rewizyjną, na pracę Powiatowego Rzecznika Konsumentów nie wpłynęła żadna skarga.

Załącznik:

1. Wyciąg z artykułu LEX, Aleksander Maziarz, opublikowano ST 2012/6/62-69 – <https://sip.lex.pl/#/publication/151145215/maziarz-aleksander-zadania-samorzadu-terytorialnego-w-zakresie-ochrony-praw-konsumentow?cm=URELATIONS>).

Z poważaniem

WICESTAROSTA

Andrzej Bolisęga

Otrzymują:

- 1) Adresaci (2 egz.),
- 2) aa.

Sprawę prowadzi:

inspektor Justyna Firek

Opublikowano: ST 2012/6/62-69

Autor:

Maziarz Aleksander

Rodzaj:

artykuł

W celu ochrony praw konsumentów ustawodawca zamieścił w katalogu zadań własnych samorządu powiatowego i samorządu województwa ochronę ich praw. Również ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada na samorząd terytorialny takie zadanie, m.in. powołując do jego realizacji powiatowego (miejskiego) rzecznika praw konsumentów. W artykule autor analizuje przepisy ustaw pod kątem zapewnienia ochrony praw konsumentów przez samorząd terytorialny.

TEZA 1 aktualna

Wobec tego, iż rzecznik [konsumentów] nie jest organem administracji publicznej, nie może skorzystać z art. 269 k.p.a. [powinno być art. 268a k.p.a.], na mocy którego organ administracji publicznej może upoważniać pracowników kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń. Oznacza to, że podlegli mu pracownicy mogą jedynie wykonywać funkcje pomocnicze i nie jest możliwe delegowanie na nich kompetencji przez samego rzecznika.

TEZA 2 aktualna

Rzecznik konsumentów ma m.in. prawo do zaskarżania każdego orzeczenia sądowego, od którego przysługuje środek odwoławczy, zwolnienie od kosztów sądowych oraz możliwość wniesienia kasacji. Ponadto na podstawie art. 479³⁸ k.p.c. rzecznik konsumentów może wytaczać powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Do rzecznika konsumentów stosuje się również art. 63 k.p.c., który umożliwia rzecznikowi niebiorącemu udziału w postępowaniu przedstawienie sądowi istotnego dla sprawy poglądu wyrażonego we własnym oświadczeniu.

Konsumenci są z reguły słabszymi uczestnikami rynku, a ich interesy zazwyczaj stoją w sprzeczności z interesami przedsiębiorców. Z tego właśnie powodu konsumenci są narażeni na zagrożenia ze strony innych uczestników rynku. Aby temu zapobiec, ustawodawca utworzył podmioty odpowiedzialne za ochronę praw konsumentów. Wśród tych podmiotów ustawa z 16.02.2007 r. o ochronie konkurencji i

konsumentów¹ w art. 37 wskazuje samorząd terytorialny, nie precyzując jednak, czy ma to być samorząd gminny, powiatowy, czy województwa². Przepis ten odsyła w zakresie ustalenia konkretnych kompetencji poszczególnych szczebli samorządu zarówno do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i do przepisów odrębnych.

Należy wskazać, że ustawodawca w katalogu zadań własnych powiatu, zawartym w art. 4 ust. 1 ustawy z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym³, umieścił ochronę praw konsumenta. Takie samo zadanie należące do zadań własnych samorządu województwa znajduje się w katalogu zadań własnych zawartym w art. 14 ust. 1 ustawy z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa⁴.

Ochrona konsumentów należy zatem do zadań własnych zarówno samorządu powiatowego, jak i samorządu województwa. Natomiast w katalogu zadań własnych gminy określonych w art. 7 ustawy z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym⁵ brakuje zadań z zakresu ochrony konsumentów. Oznacza to, że ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie nakładanych przez nią zadań, sama określa kompetencje dla określonego szczebla samorządu terytorialnego⁶.

Należałoby zatem zadać pytanie, czy samorząd terytorialny w wystarczającym stopniu chroni prawa konsumentów?

1. Ochrona praw konsumentów przez powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów

1.1. Status powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi w art. 39, że zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik praw konsumentów⁷. Instytucja ta została utworzona na podstawie ustawy z 24.07.1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa⁸. Celem utworzenia tej instytucji było zaangażowanie samorządu terytorialnego w ochronę konsumentów. Uzasadniano to tym, że istniejące ówczesne organy samorządu nie są w stanie sprostać temu zadaniu⁹. Należy zwrócić również uwagę, że ustawodawca posłużył się w nazwie tej instytucji wyrazem „rzecznik”, co wobec powszechnego znaczenia tego wyrazu wskazuje, iż celem tej instytucji jest obrona czyichś praw, reprezentowanie czyichś interesów itp., oraz wyrazem „konsument”, co ma wskazywać na zakres zadań tego podmiotu¹⁰.

Artykuł 39 ust. 2 u.o.k.k. stanowi, że powiaty w drodze porozumienia mogą utworzyć jedno wspólne stanowisko rzecznika konsumentów. Oznacza to, że nie jest obligatoryjne, aby stanowisko to zostało utworzone w każdym powiecie. Natomiast samorząd powiatowy ma obowiązek zapewnić każdemu realny dostęp do rzecznika konsumentów, co może nastąpić właśnie poprzez zawarcie porozumienia między powiatami¹¹. Przepis ten nie precyzuje liczby powiatów, które mogą zawrzeć takie porozumienie. Możliwe jest zatem zawarcie porozumienia o utworzeniu jednego, wspólnego stanowiska rzecznika

konsumentów nawet dla większej liczby powiatów. Jednak należałoby mieć na uwadze, że w każdym przypadku na powiecie ciąży obowiązek zapewnienia realnego dostępu konsumentów do rzecznika praw konsumentów. Oznacza to, że powiaty nie mogą się przede wszystkim kierować względami oszczędnościowymi przy zawieraniu takich porozumień¹². Artykuł 39 u.o.k.k. nie zawiera również wytycznych odnośnie niezbędnych elementów porozumienia o utworzeniu wspólnego stanowiska rzecznika konsumentów¹³. Co oznacza, że same powiaty precyzują sposób finansowania czy relacje rzecznika z powiatami¹⁴.

Podkreślenia wymaga, że w każdym powiecie może być ustanowiony tylko jeden rzecznik konsumentów. Nie jest także możliwe utworzenie stanowiska zastępcy rzecznika, powierzając mu kompetencje samego rzecznika¹⁵.

Z rzecznikiem praw konsumentów jest nawiązywana umowa o pracę. Stosunek pracy jest nawiązywany przez starostę lub prezydenta miasta, a zatem rozwiązanie stosunku pracy należy do kompetencji tych organów¹⁶. Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawierają przepisów regulujących okresu pełnienia funkcji przez rzecznika ani przesłanek rozwiązania z nim stosunku pracy. Jedynie do starosty czy prezydenta miasta będzie należała zatem decyzja, jak długo dany rzecznik konsumentów będzie pozostawał na stanowisku¹⁷. W tym miejscu należy dodać, że poprzez podporządkowanie rzecznika konsumentów staroście ten ostatni jest odpowiedzialny za realizowanie zadań przez rzecznika. Jednocześnie starosta czy prezydent miasta może wydawać polecenia służbowe rzecznikowi konsumentów, co osłabia jego niezależność¹⁸. Jak wskazuje Cezary Banasiński, utrata niezależności przez rzecznika i podporządkowanie go staroście może doprowadzić do powstania sprzecznych interesów przy wykonywaniu niektórych zadań. Przykładowo starosta, działając na rzecz lokalnej społeczności, może wykonywać usługi o charakterze użyteczności publicznej, przeciwko którym może wystąpić rzecznik konsumentów, jeśli naruszają one prawa konsumentów¹⁹. W opublikowanym w 2010 r. sprawozdaniu z działalności rzeczników konsumentów w 2009 r. wskazano, że wielu rzeczników pracuje w niepełnym wymiarze czasu pracy, często też łączą wykonywanie tej funkcji z inną pełnioną w powiecie²⁰. Sytuacja taka może być niepokojąca, w przypadku gdy w danym powiecie rzecznicy są przeciążeni pracą. W takiej sytuacji może to doprowadzić do iluzorycznego dostępu konsumentów do rzecznika konsumentów.

Wymagania stawiane kandydatom na rzecznika konsumentów zostały określone przez ustawę. Rzecznika konsumentów powołuje się spośród osób posiadających wyższe wykształcenie, w szczególności prawnicze lub ekonomiczne, oraz co najmniej 5-letnią praktykę²¹. Warunki stawiane przez ustawę powinny być spełnione łącznie, co ma zapewnić fachowość podejmowanych przez rzecznika czynności. Z drugiej zaś strony należy zwrócić uwagę, że w przeważającej mierze rzecznik konsumentów będzie podejmował czynności wymagające wiedzy prawniczej, tj. występowanie przed sądami i organami administracji. Wydaje się uzasadnione, aby od kandydatów na rzecznika wymagać wykształcenia prawniczego czy

administracyjnego²².

Bardzo istotny z punktu widzenia działalności rzecznika jest przepis art. 40 u.o.k.k., który umożliwia wyodrębnienie organizacyjne w strukturze starostwa powiatowego (czy urzędu miasta). Co więcej, przepis ten umożliwia wyodrębnienie biura dla rzecznika w powiatach powyżej 100.000 mieszkańców oraz w miastach na prawach powiatów. Wydaje się, że takie rozwiązanie jest uzasadnione tym względem, iż im większy liczebnie pod kątem mieszkańców powiat, tym działalność rzecznika powinna być lepiej zorganizowana²³. Biuro rzecznika stanowi dla niego aparat pomocniczy dla wykonywanych przez niego zadań²⁴. Należy tu wskazać, że wobec tego, iż rzecznik nie jest organem administracji publicznej, nie może skorzystać z art. 269 kodeksu postępowania administracyjnego²⁵, na mocy którego organ administracji publicznej może upoważniać pracowników kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń. Oznacza to, że podlegli mu pracownicy mogą jedynie wykonywać funkcje pomocnicze i nie jest możliwe delegowanie na nich kompetencji przez samego rzecznika²⁶.

1.2. Zadania rzecznika konsumentów wynikające z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Artykuł 42 u.o.k.k. zawiera katalog zadań rzecznika konsumentów. Należy wskazać, że poprzez użycie zwrotu „w szczególności” ustawodawca określił ten katalog jako otwarty, w którym znajdują się przykładowe zadania rzecznika konsumentów z zakresu ochrony praw konsumentów. Zadania rzecznika praw konsumentów dotyczą przede wszystkim ochrony indywidualnych praw konsumenta, ale rzecznik ma również kompetencje do ochrony „zbiorowych” praw konsumentów.

Jednym z najważniejszych z punktu widzenia konsumentów zadań rzecznika praw konsumentów jest zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony praw interesów konsumentów²⁷. Udzielanie informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów ma głównie charakter prewencyjny²⁸. Celem takiego poradnictwa jest wyposażenie konsumentów w wiedzę dotyczącą transakcji zawieranych z przedsiębiorcami. Poradnictwo prawne ma zaś na celu pomoc konsumentom w ich indywidualnych sprawach²⁹. Zadanie to jest realizowane przez rzeczników w sposób ciągły, z tym że nie musi być ono realizowane bezpośrednio przez samego rzecznika, a może być powierzone pracownikom starostwa powiatowego lub biura rzecznika konsumentów³⁰. Należy zaznaczyć, że zadanie to może być również udzielane poprzez popularyzowanie wiedzy z zakresu ochrony praw konsumentów (wydawanie broszur informacyjnych, ulotek, poradników, zamieszczanie informacji na stronach internetowych starostwa powiatowego). Jednak, w pewnym sensie, zadanie to polega na edukacji konsumenckiej, która jest również wykonywana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) czy organizacje konsumenckie.

Kolejnym zadaniem wykonywanym przez rzecznika konsumentów jest składanie wniosków w sprawie